

osobou, jak míní dovolatelka. Žalovaný neměl příčiny uvažovati o pohnutce, jež přiměla žalobkyni k převzetí závazku tak značného, jímž bylo vyloučení jakéhokoli rizika, t. j. dalších platů pro žalovaného a omezení záruky na lombard, neměl ani důvodu odeprítí podpis depositního listu, ano se mu dostalo ujištění z téže strany, že jde o formalitu, t. j. že ústní přípověď zůstává v platnosti. Ani písemná přihláška ani depositní list nevylučovaly, by strany nesmluvily další ustanovení smlouvy o zápůjčku ústně. Nelze si vysvětliti, proč žalovaný neměl důvěrovati slibům dirigentovým, proč měl požadovati, by jeho sliby byly pojaty do přihlášky a do depositního listu, an jednal s ním jako s druhou smluvní stranou. Není opory pro názor, že žalovaný byl na omylu nevyvolaném žalobkyní, neboť smlouvu sjednanou mezi stranami jest posouditi podle toho, jak byla platně sjednána, a to bylo prokázáno. Z toho plyne jediný důsledek, t. j. neoprávněnost žalobního nároku, neboť žalovaný nemůže býti odsouzen k platu, jenž byl výslovně vyloučen pro všechny možné případy. Na věci nemění nic ani písemnosti v dovolání uvedené, neboť ani z nich nelze dovoditi, že žalovaný pokládal se za dlužníka i co do části dluhu nekryté zástavou a že uznal povinnost zaplatiti celý dluh hotově.

Čís. 8759.

Pod předpis § 77, druhý odstavec, j. n. spadají i žaloby o rozdělení jen části pozůstalosti.

(Rozh. ze dne 2. března 1929, R II 65/29.)

Žalobce domáhal se žalobou, zadanou na pozůstalostním soudě, na žalovaném vydání akcií, které náležely do pozůstalosti. Námitku místní nepřislušnosti soud první stolice zamítl a žalobu zamítl. Odvolací soud vyhověl námitce místní nepřislušnosti a žalobu odmítl. Důvody: Neprávem má rozsudek první stolice za to, že tu jde o žalobu, týkající se rozdělení dědictví po Františku C-ovi. Podle § 77 j. n. náležejí ovšem žaloby, týkající se rozdělení dědictví výlučně před soud, u něhož se pozůstalost projednává. Tento výlučný soud trvá i po právoplatném odevzdání pozůstalosti. Význam tohoto předpisu vysvítá jasně z vysvětlivek k jurisdikční normě (materialia sv. I. str. 74). Tam se odůvodňuje tato výjimečná příslušnost takto: »Die im Absatz 2. gemachte Ausnahme rechtfertigt sich durch sich selbst.« O způsobu rozdělení pozůstalosti rozhodnutí není jiný soud tak povolán, jako soud, který projednával pozůstalost. Soudce zná pozůstalostní poměry a má před sebou soudní spisy, jsou tedy veškeré předpoklady pro tato rozhodnutí splněny. Nikde jinde není procesní látka tak důkladně sebrána. Že pozůstalost byla odevzdána, že tedy pozůstalost jest formálně skončena, nemění na tom nic. Takovým skončením jednání nenabývá jiný soud stejné způsobilosti rozhodnouti o rozdělení jako soud, jenž dříve projednal pozůstalost. Z těchto důvodů byla zavedena výlučná přísluš-

nost pozůstalostního soudu pro žaloby, týkající se rozdělení pozůstalosti. Z těchto vývodů vysvítá, že § 77 druhý odstavec se vztahuje pouze na žaloby, které mají za předmět rozdělení dědictví (v témže smyslu zní i § 27 něm. civ. soud. řádu). Jen když jde o rozdělení dědictví, musí si rozhodující soud opatřiti znalost pozůstalostního spisu (srovnej Rintelen, Mimosporné řízení strana 83). Rozdělení dědictví znamená tedy zrušení pozůstalostní společnosti dědiců (*actio familiae erciscundae*) (Arndt: Učebnice pandektů § 527). V tomto případě jde dle žalobního návrhu jen o rozdělení části pozůstalosti po Františku C-ovi.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a uložil odvolacímu soudu, by, nepřihlížeje k důvodu zrušení rozsudku prvního soudu, znovu rozhodl o odvolání.

Důvody:

Podle nepopřených údajů žaloby rozhodných při posuzování otázky příslušnosti soudu (§ 41 j. n.), domáhá se žalobce jako dědic vydání akcií, které náležejí do pozůstalosti, opíraje žalobní nárok o dědickou dohodu, podle které se žalovaný jako spoludědic zavázal vydati tyto akcie. Žaloba směřuje k tomu, by žalobce prosadil nárok, příslušející mu z úmluvy o rozdělení pozůstalosti. Má tudíž žaloba za předmět rozdělení pozůstalosti, ne sice celé, nýbrž jen její části, neboť patří do ní, jak z pozůstalostních spisů vysvítá, kromě akcií i značné nemovitosti. Jest otázkou, zda jde o žalobu podle § 77 druhý odstavec j. n. Toto ustanovení zákona má na mysli žaloby, mající za předmět rozdělení pozůstalosti. Že by však žalobami takovými bylo rozuměti, jak míní odvolací soud, jen žaloby, mající za předmět rozdělení celé pozůstalosti, a že by tudíž nespádaly pod pojem takových žalob i žaloby, které mají za předmět rozdělení jen části pozůstalosti, nelze z doslovu zákona vyčísti. Tomuto jest rozuměti tak, že jsou jím míněny veškeré spory o to, zda vůbec, co a jak má býti z pozůstalosti rozděleno. Náзору tomu neodporují ani důvody odvolacího soudu, čerpané z vysvětlivek k jurisdikční normě. Tyto mluví naopak pro tento názor, neboť, i když jde jen o rozdělení části pozůstalosti, bude soudu stejně nutnou znalost pozůstalostního spisu, jako kdyby šlo o rozdělení celé pozůstalosti. Názor ten má oporu i v judikatuře (rozh. čís. 417 sb. n. s.). Vznese-li tudíž žalobce žalobu, o niž jde, u pozůstalostního soudu, kterým byl soud první stolice, vznese ji u soudu podle § 77 druhý odstavec j. n. výlučně příslušného a to jak místně, tak věcně (rozh. čís. 6280 sb. n. s.).

Čís. 8760.

Kupní cenu za zboží koupené manželem pro společnou domácnost nelze požadovati na manželce, i když manžel je nemajetný.

(Rozh. ze dne 2. března 1929, Rv II 627/28.)